

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Vulnerabilitat

No s'ha de fer trampes en el debat públic

De manera telegràfica podem fer una llista de vulnerabilitats de l'Estat andorrà: l'enorme endeutament de l'Estat, la lentitud proverbial de la Justícia, l'escàs efecte redistributiu de les polítiques socials, els problemes del finançament comunal i uns nivells d'opacitat de l'Administració pública que ens allunyen dels nostres veïns.

Tots aquests elements –n'hi ha d'altres– indiquen que l'Estat andorrà és menys sòlid del que vol fer veure.

No és, només, una qüestió de diners: l'obsessió d'una Administració embolicadora, és a dir, gens facilitadora, amb una gran rigidesa, fa molt difícil posar en marxa iniciatives innovadores i ofega qualsevulla demanda de flexibilitat i d'adaptació a les circumstàncies.

El país va tirant, sort n'hi ha, però massa sovint ho fa posant pedaçs, mitjançant solucions excepcionals, a curt termini, i provisionals.

Tot plegat genera una sensació de vulnerabilitat, que en qualsevol moment les regles, les normes, poden canviar sobtadament. No hi ha seguretat jurídica.

A conseqüència d'aquesta vulnerabilitat no ens ha de semblar estrany que quan les coses es torcen, les debilitats d'Andorra apareguin amb més claredat.

No es tracta pas de caure en el pessimisme. La nostra història de les últimes quatre dècades és, globalment, una història d'èxit, tot i que sovint la comunicació oficial empra els èxits –suposats

o reals– per amagar les deficiències estructurals que enfosqueixen el procés i comprometen el futur.

Si no es vol enganyar la ciutadania cal reconèixer aquestes deficiències, si no es faran plantejaments tramposos en el debat públic.

Però en lloc de parlar clar, a l'edifici administratiu del Govern apareixen portaveus que posen el pilot automàtic i no surten d'un guió de fantasia que sembla escrit per la factoria Walt Disney.

El discurs del portaveu és tan allunyat de la realitat que resulta absurd

Cada dimecres el discurs del portaveu del Govern és tan allunyat de la realitat que resulta absurd. S'entra en el terreny de les ocurrències, com ara la de suplicar a Catalunya que ens accepti com a vailets en la candidatura olímpica Barcelona-Pirineus 2030.

Es necessita un projecte que torni al que és material i pràctic a la gestió, a buscar respostes concretes a problemes reals.

Andorra no té avui un model de prosperitat compartit, que sigui ben vist, ja no dic pas aplaudit, pel conjunt dels agents econòmics i socials.

El país està atrapat en una mena de xuclador que el porta a la decadència. Una decadència

lenta, perquè els que viuen al dia no s'adonen de la magnitud de la catàstrofe, però una decadència inexorable.

Que hem de canviar el model econòmic del país és una exhortació freqüent, però que no suprimeix la controvèrsia al voltant de en quina direcció i de quina manera s'ha de dur a terme aquest canvi de rumb.

El sistema sanitari –i hospitalari– andorrà ha tingut un relatiu èxit en proporcionar immunitat biològica a una part important de la població mitjançant la vacunació, però com ha escrit el catedràtic basc Daniel Innerarity, "(...) ara queda el més difícil: una immunitat social, és a dir, que la resta dels sistemes (educatiu, polític, econòmic) aconseguixin que no s'esdevinguin crisis tan greus o que ens trobin millor preparats i amb major capacitat per reparar els danys que produeixen en la societat."

Tanmateix, l'èxit d'aquestes reformes pendents està condicionat tant a la capacitat de la classe política per impulsar-les com a la de la ciutadania per acceptar-les. Ni l'una ni l'altra no estan garantides.

Tenim, com deia Daniel Innerarity, una mena de polítics sense creativitat en un sistema polític on la seguretat de poder continuar seient a la cadira s'erigeix en valor absolut. S'està aconseguint així, en alguns ministeris, empitjorar encara la situació donant un poder excessiu als funcionaris i assessors addictes, guardians de la rutina.